

TÜBERKÜLOZ İÇİN GLOBAL PLAN, 2006 - 2015

Hasan BAYRAK¹

Tüberküloz nedenli ekonomik kayıplar günümüzde önemli bir problemdir. Tüberküloz tedavi edilebilir ve önlenabilir bir hastalıktır ve bu hastalığı önleyebilmek için acil önlemlere ihtiyaç vardır.

Tüberkülozu Durdurma Ortaklığı, global anlamda sosyal ve politik organizasyonları kullanarak tüberkülozun yayılımını önlemek için çalışmaktadır. Bu kuruluş, 2006-2015 yılları arasında gerçekleştirilmek üzere tüberkülozu önlemek için global bir plan geliştirmiştir.

Bu kapsamda, gelecek 10 yıl için tüberkülozun önlenmesinde etkili olacak aktiviteler planlanmıştır. Bu aktiviteler; tüberküloz insidansını azaltmayı ve 2015 yılında tüberküloz ölüm ve prevalans oranlarını 1990 yılı rakamlarına göre yarı yarıya azaltmayı içermektedir.

Bu plan, 2050 yılında hastalığın global halk sağlığı sorunu olmasının eliminasyonu yönünde bir adım olarak düşünülmektedir.

Tüberkülozu durdurma stratejisi; hastalık yükünü azaltmak için gerekli olan vaka tespiti ve tedavisini yüksek oranlara (sırasıyla %70 ve %85'in üzerine) çıkarma konusunda ulusal tüberküloz kontrol programlarına teknik destek sağlayacaktır. Plan aynı zamanda, politik kararlılığı, parasal desteklerin artmasını, etkili müdahalelerin yapılmasını, hasta ve toplum katılımını ve araştırmaları destekleyecektir.

Ortaklık yedi gruptan oluşmaktadır; DOTS

yayılımı, çoklu ilaca dirençli tüberküloz için DOTS-plus, TB/HIV, yeni tüberküloz tanı yöntemleri, yeni antitüberküloz ilaçları, yeni tüberküloz aşılı, iletişim ve sosyal hareketlilik.

Tüberkülozu durdurma stratejisinin uygulamaya girmesi ile başarılabilecek;

- Yüksek kalitede tüberküloz tanı ve tedavisi sağlanacak,

- Yaklaşık 50 milyon kişi tüberküloz tedavisi alacak ve bunların 800,000'i çoklu ilaca dirençli tüberküloz olacak ve 3 milyonuna HIV birlikteliği nedeniyle antiretroviral tedavi uygulanacak,

- 2006-2015 yılları arasında 14 milyon ölüm engellenmiş olacak,

- İlk yeni antitüberküloz ilacı 2010 yılında kullanıma girecek (40 yıl için) ve 2015 sonrasında antitüberküloz tedavi rejimi 1-2 aya inecek,

- 2010 yılında aktif tüberküloz tanısında hızlı, duyarlı ve ucuz tanısal testler kullanılacak, 2012'de ise latent tüberküloz enfeksiyonu ve hastalığında ilerleme riski görülen kişilerin tanısını sağlayabilecek güvenilir yöntemler devreye girecek,

- 2015 yılında tüberküloz kontrolüne ciddi etkisi olacak yeni, etkin bir aşı kullanıma hazır olacaktır.

Temel hedefi tüberküloz olmayan bir dünyaya doğru adım adım ulaşmak olan planın toplam maliyeti 56 milyar dolardır.

¹ Yazışma Adresi: Asist.Bio. Hasan Bayrak, Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı, Salgın Hastalıklar Araştırma Müdürlüğü, Sıhhiye - Ankara
Tel: +90 312 458 21 62 e-posta: bayrak23@hotmail.com

KAYNAK

Weekly Epidemiological Record, Vol 81, No 9, 3 March 2006.